

Міністерство освіти і науки України
Львівська національна академія мистецтв

Затверджено Приймальною комісією
Львівської національної академії мистецтв
Листопада 2019 р. протокол № 4
Голова Приймальної комісії
В.В. Одрехівський

ІСПИТ З СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Програма вступного іспиту до аспірантури з спеціальності
для здобуття науково ступеня доктора філософії (термін навчання 4 роки)

022 «Дизайн»

Денна форма навчання

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

Дизайн як проектно-творча діяльність, роль дизайну в соціально-економічному розвитку суспільства.

РОЗДІЛ 2. ТЕОРІЯ ДИЗАЙНУ ЯК ГАЛУЗЬ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОЇ НАУКИ.

1. Предмет та завдання дизайну. Основні поняття та категорії. Термінологія дизайну.
2. Мета та завдання дизайну. Методи та специфіка роботи дизайнера. Продукти творчості, їх споживчі якості.
3. Продукти творчості (проекти, вироби, їхні споживчі якості та інше),
4. Основні гілки дизайну. Вимоги технічної естетики до промислових виробів.
6. Ергономіка та технічна естетика. Предмет, завдання, методи та засоби ергономіки.
7. Дизайн та художня культура. Краса та художній образ. Зміст та форма в дизайні.
8. Стиль та стилістика. Стиль та мода. Стайлінг у дизайні.
9. Дизайнер, його завдання, навички та професійні здібності.
10. Професійні та творчі організації дизайнерів в Україні та за кордоном. Маркетинг та дизайн. Моніторинг споживчого ринку як важлива складова сучасного дизайну.

РОЗДІЛ 3. ІСТОРІЯ ДИЗАЙНУ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЙОГО РОЗВИТКУ

1. Виникнення дизайну в Англії, Німеччині, США, Росії, Україні та інших країнах.
2. Рух за оновлення мистецтва та ремесел у другій половині XIX століття та його вплив на формування дизайну. Вчення Д. Рьоскіна та У. Моріса.
3. Перша Всесвітня промислова виставка (м. Лондон, 1851 рік) як важливий етап у розвитку дизайну.

4. Стилль "модерн" в дизайні і архітектурі кінця ХІХ - початку ХХ століття.
5. Перші організації промислового дизайну. Веркбунд. "Неопластицизм", група "Де стилль".
6. Принципи та форми організації дизайн-діяльності на Заході. Становлення та розвиток дизайну в США в 30-ті роки.
7. Дизайн Англії, Франції періоду 20-30-х років.
8. Дизайн Італії.
9. Дизайн Німеччини. Фірмовий стилль "Браун".
10. Дизайн Японії.
11. Дизайн у скандинавських країнах.
12. Дизайн в радянській Україні. Виробниче мистецтво", конструктивізм, ВХУТЕМАС-ВХУТЕІН.
13. Тенденції та напрямки в сучасному дизайні та архітектурі.
14. Авангардні течії, авторські школи дизайну. Радикальний дизайн.
15. Сучасний стан розвитку дизайну в Україні. Проблеми національного і інтернаціонального.

РОЗДІЛ 4. ПРОБЛЕМИ ДИЗАЙН-ОСВІТИ

1. Витоки художньо-промислової освіти. Виникнення перших художньо-промислових шкіл в Англії, Німеччині, Росії, України.
2. Школа М. Раєвської-Іванової в Харкові. Творчі та педагогічні концепції В.Єрмілова. Основні принципи та особливості підготовки фахівців-дизайнерів в Україні.
3. Діяльність піонерів російського дизайну О.Родченка, В.Татліна, Є.Лисицького та інших по створенню ВХУТЕМАСа-ВХУТЕІНа.
4. Баугауз - школа функціоналізму. Діяльність А. Ван де Вельде, В. Гропіуса по створенню Баугауза. Основні етапи Баугауза (Веймар - Десау - Берлін).
5. Ульмська вища школа художнього конструювання - спадкоємиця Баугаузу на новому етапі (50-60-ті роки).

6. Особливості професійного вишколу дизайнерів у США.
7. Особливості підготовки дизайнерів у центрально-східній Європі. Дизайн інституції Польщі.
8. Мета, завдання та принципи організації системи неперервної дизайн-освіти в Україні. Школи дизайну. Регіональні моделі.

РОЗДІЛ 5. ДИЗАЙН - ПРОЦЕС, МЕТОДИ ТА ПРОФЕСІЙНІ ПРИЙОМИ І ЗАСОБИ

1. Зміст та специфіка дизайн-процесу, методи та засоби дизайну.
2. Основні поняття та категорії дизайну (об'єкт, суб'єкт, предмет, процес, методи, засоби).
3. Особливості формоутворення та композиції у дизайні промислових виробів.
4. Проблема форми в дизайні. Виявлення факторів та тенденції формоутворення – одне із завдань передпроектних досліджень.
5. Зв'язки форми з функцією, конструкцією, матеріалом, технологією.
6. Композиція в дизайні. Види композиції. Досягнення єдності – основний закон композиції.
7. Об'ємно-просторова структура, тектоніка, поняття пластики форми, засоби розмірності.
8. Основні етапи та стадії дизайну.
9. Дизайнерський аналіз (аналіз вихідної ситуації, побудова об'єкту проектування), синтез, оцінка - основні процедури дизайну.
10. Дизайнерський синтез (компонування, функціональний ергономічний та композиційний пошук).
11. Критерії оцінки дизайнерського проекту.
12. Методи дизайну, їхні основні характеристики, відмінність від методів інженерної та художньої діяльності.
13. Особливості використання методів дизайну про розробці виробів різноманітних типологічних груп.

14. Методи моделювання, ескізування в професійній діяльності дизайнерів.
15. Рісайклінг у сучасному екодизайні.
16. Комбінаторне формоутворення.
17. Метод проектного прогнозування.
18. Поетапний принцип розробки проектних прогнозів в формуванні оптимального асортименту промислових виробів.
19. Форми використання комп'ютерних технологій в дизайні та інших напрямках проектно-творчої діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

- Бенгау З.Г. Функция, форма, качество. – М, 1987.
- Голубець О. Між свободою і тоталітаризмом. Мистецьке середовище Львова другої половини ХХ століття. Львів. 2001.
- Голубець О. М. Мистецтво ХХ століття: український шлях. Львів : Колір ПРО, 2012. 200 с.
- Голубець О. Львівська кераміка. К. 1991.
- Жоголь Л. Текстиль в дизайні інтер'єру. К. 1986.
- Голобородько В. Вибрані глави проективної ергономіки: Навчальний посібник. Київ: ХХІХ, 1999.
- Даниленко В. Дизайн: Підручник. Харків: ХДАДМ, 2003.
- Даниленко В. Основи дизайну: Навчальний посібник. Київ: ІЗМН, 1996.
- 6. Зинченко В.П., Мунипов В.М. Основы эргономики. М.: Изд-во МГУ. 1979.
- Косів В. Українська ідентичність у графічному дизайні 1945-1989 років: монографія. Київ : Родовід, 2019. 480 с.
- 7. Минервин Г.Б. *Дискуссионные проблемы технической эстетики*. 1973. №7.
- Минервин Г.В., Федоров М.О. О технической эстетике. *Вопросы философии*. 1965. №7.
- Мунипов В.М. Дизайн и наука. *Вопросы философии*. 1976. №9.
- Даниленко В.Я. Основи дизайну. К. 1996.
- Легенький Ю.Г. Дизайн. Культурологія та естетика. К. 2001.
- Петрякова Ф.С. Українське гутне скло. К. 1975.
- Розенблюм Е. Художник в дизайне. М. 1971.
- Скляренко Г. На берегах. Нотатки до українського мистецтва ХХ ст. Збірник статей. Київ : Софія. 2007. 336 с.

- Тканко З. Українська мода у світовому контексті. *Альманах95-96*. Львів. 1997.
- Художній текстиль: *Львівська школа* / Укладач Т. Печенюк. Львів. 1998.
- Чегусова З. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття. 200 імен. Київ, 2002, 511 с.
- Шимчук Є. Львівський гобелен. *Образотворче мистецтво*. 1997. № 9.- С.150-153.
- Шумега С. Дизайн у системі багатоступеневої освіти. *Мистецька школа в системі національної освіти України*. Львів. 1999.
- Шумега С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єру: Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2004. 300 с.
- *Человек, предмет, среда: Сб. Ст.* М. 1980.
- Яців Р. М. Львівська графіка 1945-1990: Традиції, новаторство. К. 1992.
- *Эстетические ценности предметно-пространственной среды/* под ред. Иконникова А.В. М. 1990.
- Bucher Francois. 2000 years of Fashion. The History of Costume and Personal Adornment. New-York. 1998.
- Braddock Sarah, O'Mahony M. Technotextiles. Revolutionary fabric for Fashion and Design. London. 1998.
- Cumming V. A Visual History of Costume: The Twentieth Century. London. 1983.
- Margolin Victor. Design Discours, 1989.
- Moss M. Fashion designer. New-York. 1991.
- Wilson E. Adorned in Dreams, Fashion and Modernity. London. 1985.
- Banach A. O kichu. Krakow, 1968.
- Cionca M., Highlights of 20th century design. – Transilvania University of Brasov Publishing House. Brasov. Romania, 2013.
- Dorfles G. Introduction al disegno industrial. Torino. 1972.
- Dreyfuss H. Designing for people. London. 1955.
- Dreyfuss H. The Measure of Man. London. 1960.
- Maldonado T. "Science and Design". Ulm. 1964.
- Miller R. Craig Design in America. New-York. 1983.
- Nelson G. Nelson on Design. New-York. 1979.
- Radice B. Memphis. London. 1985.
- Rodel K. P., Binzen J. Arts and Crafts Furniture: From Classic to Contemporary/ K. P. Rodel. - The Taunton Press. 2003.
- Christofer Wilk. Designing a New World. South Kensington. V&A Publication. 2006.